

нето из сложните пътища на духовната култура и в създаването на истинска индивидуална почва за култивирането на нейните ценности“. Стожер на културата, П. Славейков действително издигна поетическото слово до висотата на художествено-философското познание. Той пръв наложи идеята за културния героизъм като *патос на дръзновението*, като трагически просветлен пробив на избраника, който „от временний живот во вечния отива“.

Неслучайно В. Пундев откроява като най-важни в тази посока творби, от една страна, „Фрина“, „Cis moll“, „Успокоения“, „Сърце на сърцата“, „Микел Анжело“, „Симфония на безнадеждността“, „Химни за смъртта на свръхчовека“, а от друга, „Ралица“, „Бойко“ и „Кървава песен“. В поезията на Славейков наистина заговаря самочувствието на белязания, на оня, който е „погледи отвърнал от земята“. Той наистина е ненадминатият „майстор на духовните подвизи“, пожертвал тихия пристан на живота заради трагическата радост да обитава „другия бряг“. В. Пундев е повече от ясен: „Не плодовете на Славейковите идейни и поетически домогвания са най-ценни, а посоката, в която са дадени и *волята*, която ги движи“ („Просветители и революционери“, с. 321).

Културногероическото е един от потребните езици на модерната българска духовност. Език, алтернативен на „фасулковщината“ (П. Славейков), но и на „декадентщината“ (Д. Кьорчев). Спокойно можем да кажем, че ако в полето на художествено-философското той се артикулира най-вече от П. Славейков, като същностен, съкровено-идентификационен език на твореца, в полето на критико-философското, културногероическото е социален и професионален стил, отстояван от Д. Кьорчев.

В „Основни страни на художественото творчество и тяхната оценка“ критикът философ изповядва следното: „Ако задачите на изкуството би могли да се открият и да се посочат – аз не мога да сторя това, – те биха били същите, каквито има животът и природата, но докато в природата това става несъзнателно, по висшите заповеди на бога, в обществото трябва да става по висшите заповеди на гения. Само той, отърван от всички грозни вериги на условностите, на временните борби и потреби, може да ни сочи като художник, като поет, скулптор, музикант, архитект, романист и драматург, колко е възвишена задачата на човека и неговото общество, непрестанно да окуражава, да осветлява, да засилва съзнанието ни, че трябва да разбираме силното, красивото, възвишеното и благородното, защото целият свят светува само за тези неща“ (с. 154).

П. Славейков и Д. Кьорчев не само лансират идеята за културногероическото, те изграждат, отстояват тази идея. Нещо повече, „отелесяват“ я в културно-политическото и непрестанно напомнят за укоренеността